



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **L. C.**
st. přísl. X

zast. advokátem Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem
sídlem náměstí Svobody 50, 342 01 Sušice

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, č. j. OAM-143/ZA-ZA11-K12-2023,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a jeho předcházející průběh

1. Žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, č. j. OAM-143/ZA-ZA11-K12-2023 („napadené rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 10. 5. 2023. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany

jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Podle žalovaného žalobkyně odůvodňovala svoji žádost pouze ekonomickými důvody. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 15. 2. 2023. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 20. 2. 2023 uvedla, že do České republiky přicestovala dne 20. 8. 2021. Žádná pracovní povolení ani víza neměla udělena. Je zdravá. Nechce odcestovat z České republiky, v Moldavsku má své děti, které potřebuje uživit a situace v Moldavsku je v současné době kvůli válce na Ukrajině neklidná, všichni říkají, že vypukne válka.
3. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně mimo jiné uvedla, že do České republiky přicestovala za účelem zaměstnání, protože v Moldavsku je těžká situace a takové peníze by si tam nevydělal. V České republice žalobkyně pobývala na základě biometrického pasu tři měsíce, pak zde byla nelegálně, neměla peníze na vyřízení víza. O mezinárodní ochranu žádá, protože je to poslední šance, jak zůstat v České republice. Pracovala zde neoficiálně, pomáhala na stavbách, chodila uklízet. Žije zde se svým přítelem. Ve vlasti má dvě děti, sestru a další příbuzenstvo. Do Moldavska nechce odcestovat, bojí se toho, že v Moldavsku už začíná válka. Jsou tam velké problémy, chystá se je napadnout Rusko 23. nebo 24. 2. 2023. V minulosti se stalo, že rakety dopadly do Moldavska. Je tam těžká ekonomická situace a ona musí živit své děti. Od začátku války na Ukrajině je v Moldavsku velmi drahé, i kdyby si našla práci, nestačilo by to ani na potraviny, natož na další věci. O děti se nyní stará matka jejího přítele. Posílají jim každý měsíc peníze. Ve vlasti žalobkyně nikdy neměla potíže s policií nebo se státními orgány. Neměla žádné problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví či příslušnosti k sociální skupině. Pokud by mohla zůstat v České republice, chtěla by, aby za ní přijely i obě její děti.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou. V průběhu správního řízení vyplynulo, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně jsou ekonomické důvody, neboť žalobkyně uvedla, že z vlasti odcestovala za účelem zaměstnání, musí živit svoje děti, v Moldavsku je velmi drahé a tolik by si tam nevydělal. O udělení mezinárodní ochrany žádá proto, že je to její poslední šance, jak zůstat v České republice po uložení správním vyhoštění.
5. Pokud jde o tvrzené obavy z vypuknutí války v Moldavsku, žalovaný konstatoval, že k naplnění obav žalobkyně nedošlo. V Moldavsku nevypukla válka k 24. 2. 2023 ani ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Pokud jde o dopad ruských raket na území Moldavska, šlo o nahodilý incident, který se odehrál v důsledku ukrajinské protivzdušné obrany a nešlo o přímý útok na Moldavsko. Incident se obešel bez obětí. Z informací o zemi původu plyne, že v Moldavsku neprobíhá žádný mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt. Moldavsko také ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách. Žalovaný si je vědom toho, že dne 24. 2. 2022 došlo ke vpádu vojsk Ruské federace na území Ukrajiny. V době vydání napadeného rozhodnutí však neexistují žádné zprávy o tom, že by se konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny, ani že by v této souvislosti bylo nutné revidovat obsah informací o Moldavsku. Moldavsko je demokratický stát, kterému byl dne 23. 6. 2022 na základě rozhodnutí Rady Evropské unie udělen status kandidátské země Evropské unie.
6. Součástí správního spisu jsou informace o zemi původu žalobkyně. Konkrétně Informace OAMP – Moldavsko, základní přehled o zemi ze dne 2. 3. 2023; Informace OAMP – Moldavsko, bezpečnostní a politická situace v zemi, stav březen 2023, ze dne 13. 3. 2023;

Informace OAMP – Moldavsko, situace v Podněstří, ze dne 12. 9. 2022; Informace OAMP – Moldavsko – Aktuální dopady konfliktu na Ukrajině, protivládni protesty, přístup státních úřadů k protestům, přístup k základní zdravotní péči, ze dne 8.2.2023; zpráva ČTK, sestřelená ruská raketa dopadla na moldavské území informuje Kišiněv, ze dne 31. 10. 2022; dále zpráva ČTK, Ruské střely přeletěly podle úřadů přes vzdušný prostor Moldavska, ze dne 10. 2. 2023 a zpráva ČTK, Moldavská prezidentka varovala před snahami Ruska provést v zemi násilný převrat, ze dne 13. 2. 2023.

III. Žaloba

7. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nesprávné. Je pravda, že v Moldávii v současnosti žádný konflikt neprobíhá. Země je ale zasažena více než jakákoli jiná země následky a projevy války na Ukrajině. Země se nachází pod akutní hrozbou dalšího zhoršení bezpečnostní situace. Přes Moldavsko létají balistické střely směřující na Ukrajinu. Hrozí, že na území Moldavska sami nebo v důsledku jejich zásahu protivzdušnou obranou dopadnou, což se již několikrát stalo.
8. V Moldavsku je také reálná hrozba násilné revoluce, resp. snahy o uchopení moci za pomoci násilí i ruských zbraní. Akutní nebezpečí představuje i situace v Podněstří, které žádá o navýšení počtu ruských vojáků na svém území, což může znamenat pokus o otevření další fronty stávající války. Závažné jsou i ekonomické důsledky projevující se v této nejchudší zemi Evropy tím, že v zemi dramaticky stouply životní náklady. Žalobkyně označila jako důkazy mediální články z března až května 2023. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný s žalobou nesouhlasí. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobkyně tvrdila, shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že napadené rozhodnutí odpovídá okolnostem případu a je patřičně odůvodněno.
10. Žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany byla založena pouze na ekonomických důvodech. Azyl je zcela výjimečným institutem, jehož účelem není řešení situace osob, které jsou zasaženy nepříznivou ekonomickou situací. Žalobkyně je zdravá žena, její pracovní způsobilost není jakkoliv omezena. Žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu skoro po 18 měsících od vstupu na území České republiky. V průběhu správního řízení neprokázala, že jí v zemi původu hrozí reálné nebezpečí pronásledování či vážné újmy. Žalobkyně využívá své žádosti k legalizaci pobytu. Existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se nucenému odjezdu z území České republiky. Žalobkyně sdělila, že o mezinárodní ochranu žádá, protože je to poslední šance, jak v České republice zůstat. Legalizace pobytu však nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94).

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, („s.ř.s.“), ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu]. Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

12. Žaloba není důvodná.
13. Dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná „*jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.*“
14. Po prostudování správního spisu a napadeného rozhodnutí soud dospěl k závěru, že žalobkyně svou žádost skutečně založila primárně na ekonomických důvodech, které udělení mezinárodní ochrany neodůvodňují. Jak již dovodil Nejvyšší správní soud „*obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, srov. též rozsudek ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020–29). Proti tomuto závěru se žalobkyně v žalobě ostatně ani nevymezuje.
15. Soud se proto zabýval žalobní argumentací žalobkyně spočívající v jejích tvrzeních o rizikovitosti života v Moldavsku, v kontextu válečného konfliktu na Ukrajině a zahraniční politiky Ruské federace. Soud dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že skutečnosti tvrzené žalobkyní nevypovídají o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že by jí hrozila vážná újma dle § 14a zákona o azylu.
16. Tvrzení žalobkyně o rizicích života v Moldavsku jsou založeny na spekulativním základě, neboť žalobkyně popisuje teoretické možnosti vývoje vojenské a mezinárodněpolitické situace v dané oblasti. Obavy žalobkyně jsou proto až příliš hypotetické. Pokud jde o riziko vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu zde se uplatní důkazní standard „*reálného nebezpečí*“. Reálným nebezpečím je nutno rozumět, že „*ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). Z informací o zemi původu žalobkyně však plyne, že takovéto reálné nebezpečí aktuálně v Moldavsku nehrozí a toliko subjektivní obavy žalobkyně nemohou tento závěr ovlivnit.
17. Pokud jde o dopad balistických střel na území Moldavska dne 30. 10. 2022, tím se zabýval již žalovaný v napadeném rozhodnutí. Soud se ztotožnil s jeho hodnocením, že šlo o náhodný incident. Jak žalovaný uvedl, nejednalo se o útok na Moldavsko, ale o důsledek reakce ukrajinské protivzdušné obrany. Incident se obešel bez obětí a zranění osob. Rovněž pokud jde o přelety ruských střel mířících na Ukrajinu dne 10. 2. 2023, Moldavsko nebylo terčem útoku. Uvedené plyne z informací o zemi původu, které jsou součástí správního spisu.
18. Pokud jde o údajné snahy o destabilizaci země Ruskou federací, ze zprávy ČTK ze dne 13. 2. 2023 vyplývá, že Ruská federace dle vyjádření moldavských politických představitelů usiluje o destabilizaci země různými prostředky. Ze zprávy však neplyne, že by hrozba násilného převratu byla bezprostřední či vážná. Naopak lze konstatovat, že odhalení těchto aktivit Ruské federace v Moldavsku může přispět k ochraně Moldavska a jeho demokratického režimu. Hrozba násilného převratu v Moldavsku je proto hypotetickým rizikem, aktuálně nelze dospět k závěru o důvodnosti obav z násilné revoluce či uchopení moci za pomoci násilí a ruských zbraní.
19. K žalobkyní popisovanému nebezpečí souvisejícímu se situací v Podněstří lze odkázat na informaci OAMP – Moldavsko, situace v Podněstří, ze dne 12. 9. 2022, podle níž bezpečnostní situace v Podněstří závisí na postupu ruských vojsk na Ukrajině, který zatím

neumožnil, aby Podněstří bylo zataženo do války na Ukrajině. Z informací shromážděných žalovaným neplyne, že by zhoršení bezpečnostní situace na území Podněstří bylo čímkoliv víc než teoretickou možností.

20. Vzhledem ke shora uvedenému nebylo nutné provádět žalobkyní označené důkazy. Informace o zemi původu shromážděné žalovaným totiž poskytují dostatečný kontext pro posouzení hrozeb, na něž žalobkyně poukazuje. Ty jsou až příliš hypotetické na to, aby mohly vést k udělení mezinárodní ochrany. Proti informacím o zemi původu plynoucích ze spisu se žalobkyně nevymezila. Mediální zprávy označené žalobkyní jako důkaz pocházejí z období února až května roku 2023, zprávy o zemi původu nashromážděné žalovaným pochází ze září 2022 až března 2023. Ve věci nebylo zjištěno, že by v Moldavsku od vydání napadeného rozhodnutí došlo k novým skutečnostem ve smyslu § 32 odst. 9 zákona o azylu, které by měly vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, které mu žalobkyně vytýká, a neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě napadené rozhodnutí zrušit; žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 15. listopadu 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně

